
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

УДК 519.24

Д. О. Воронець, здобувач

**ЕКОНОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ
ТИМЧАСОВОГО РОЗМІЩУВАННЯ Й ОРГАНІЗАЦІЇ ХАРЧУВАННЯ У 2013-2017 Р.Р.**

Анотація. В роботі проведений економетричний аналіз діяльності підприємств тимчасового розміщування й організації харчування у 2013-2017 роках на основі даних Державної служби статистики України. Зроблено первинну оцінку наявності тренду та досліджена кореляція досліджуваних показників. Виявлено, що ринок тимчасового розміщування й організації харчування України почав активно розвиватися з 2014 року, відбувається стрімке зростання кількості нових підприємств та ліквідація молодих підприємств, яким менше одного року, що свідчить про легкість входу на ринок та жорстку конкуренцію. Проведений аналіз та побудована модель дали змогу виявити найперспективніші шляхи інвестування та зробити висновок про правильність виявлених тенденцій, порівнявши прогнозне значення показників на 2018 рік з фактичними даними.

Ключові слова: готельно-ресторанний бізнес; економетричний аналіз; лінійний тренд; коефіцієнт детермінації; дисперсійний аналіз.

Д. А. Воронець, соискатель

**ЕКОНОМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ
ВРЕМЕННОГО РАЗМЕЩЕНИЯ И ОРГАНИЗАЦИИ ПИТАНИЯ В 2013-2017 Р.Р.**

Анотація. В работе проведен економетрический анализ деятельности предприятий временного размещения и организации питания в 2013-2017 годах на основе данных Государственной службы статистики Украины. Сделано первичную оценку наличия тренда и исследована корреляция исследуемых показателей. Выведено, что рынок временного размещения и организации питания Украины начал активно развиваться с 2014 года, происходит стремительный рост количества новых предприятий и ликвидация молодых предприятий, которым менее одного года, что свидетельствует о легкости входа на рынок и жесткую конкуренцию. Проведенный анализ и построенная модель позволили выявить перспективные пути инвестирования и сделать вывод о правильности выявленных тенденций, сравнив прогнозное значение показателей на 2018 год с фактическими данными.

Ключевые слова: гостинично-ресторанный бизнес; економетрический анализ; линейный тренд; коэффициент детерминации; дисперсионный анализ.

D. O. Voronets, Degree Seeker

**ECONOMETRIC ANALYSIS OF ACTIVITIES OF ENTERPRISES
OF TEMPORARY DISTRIBUTION AND FOOD ORGANIZATION IN 2013-2017**

Abstract. In this work an econometric analysis of the activities of enterprises of temporary placement and organization of food in 2013-2017 was conducted on the basis of data from the State Statistics Service of Ukraine. An initial assessment of the presence of a trend was made and the correlation of the studied parameters was investigated. It was revealed that the market for temporary placement and catering of Ukraine began to actively develop in 2014, there is a rapid growth in the number of new enterprises and the elimination of young enterprises less than one year old, which indicates the ease of entering the market and fierce competition. The analysis carried out and the model constructed made it possible to identify promising ways of investment and to conclude that the identified trends are correct, comparing the predicted value of indicators for 2018 with actual data.

Keywords: hotel and restaurant business; econometric analysis; linear trend; determination coefficient; dispersion analysis.

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Аналіз досліджень та публікацій. Діяльність підприємств тимчасового розміщування й організації харчування, їх специфічні особливості та механізми функціонування досліджувались багатьма вітчизняними вченими, зокрема: Г. В. Довгаль, Н. І. Данько [1], Л. І. Нечаюк, Н. О. Телеш [2], В. Г. Топольник, А. Ц. Бутова, І. В. Кошавка, А. В. Полякова [3], А. В. Янчев, Л. О. Кирильєва, О. В. Топоркова, Д. Д. Кирильєва [4] та інших.

Постановка проблеми. Сфера послуг відіграє важливу роль в економіці будь-якої сучасної, розвинутої країни. В свою чергу такий вид економічної діяльності як тимчасове розміщування й організація харчування є доволі привабливим для багатьох молодих підприємців через свою відносну простоту та легкість входу на ринок. Дана категорія підприємств на сьогоднішній день займає близько 3% всіх зареєстрованих суб'єктів господарювання, поруч із цим наявна негативна динаміка стосовно кількості нових зареєстрованих та ліквідованих підприємств [12].

Невирішені раніше частини загальної проблеми. Зазначені автори в своїх працях звертають увагу на механізми діяльності компаній, не враховуючи при цьому регіональних особливостей. Таким чином при збільшенні кількості суб'єктів господарювання або ж обсягу виробленої продукції не збільшуватиметься кількість реалізованої продукції, враховуючи специфіку українського ринку тимчасового розміщування та організації харчування, національні особливості та управління українських компаній.

Мета статті. На основі даних Державної служба статистики України побудувати моделі, які описують динаміку реалізації товарів (продуктів) та послуг підприємств тимчасового розміщування та організації харчування за 2013-2017 рр., а також за допомогою цих моделей спрогнозувати значення досліджуваного показника у 2018 році та порівняти їх з фактичними даними, що дасть змогу стверджувати про правильність виявлених залежностей.

Виклад основного матеріалу дослідження. За кілька останніх років Український ринок вуличного харчування зростає стрімкими темпами, поява значної кількості хостелів та прихід великої кількості брендів міжнародних готельних компаній свідчить про привабливість даної категорії бізнесу в Україні для інвесторів. Найпопулярнішими форматами закладів є кафе-кондитерські та кав'ярні, в першу чергу через невелику кількість інвестицій на високу маржинальність кінцевого продукту. В той же час, до 2018 року було наявне негативне сальдо кількості компаній даної галузі [5].

На основі річних даних з сайту Державної служби статистики України, були зібрані дані для економетричного аналізу діяльності підприємств тимчасового розміщування та організації харчування за 2013-2017 р.р. (Табл. 1).

Таблиця 1

Вхідні дані для економетричного аналізу діяльності підприємств тимчасового розміщування та організації харчування за 2013-2017 р.р.

Роки	Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств, млн.грн	Обсяг виробленої продукції, млн.грн	Оборотні активи, млн.грн	Кількість суб'єктів господарювання, одиниць
2013	16726,9	19300,9	11 431,3	52077
2014	14346,3	16790,1	8 113,6	57553
2015	18250,0	19158,2	9 700,9	58436
2016	23083,8	26664,3	12 204,8	57696
2017	29548,2	37674,6	14 725,9	57578

Джерело: Розроблено автором на основі [6; 7; 8; 9]

Виходячи з даних таблиці, були отримані наступні складові моделі:

Y - Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств, млн.грн

X1 - Обсяг виробленої продукції, млн.грн

X2 - Оборотні активи, млн.грн

X3 - Кількість суб'єктів господарювання, одиниць

Попередній аналіз даних свідчить про початок буму у 2014 році за кількістю суб'єктів господарювання. В той же час зменшення оборотних активів у 2013-2014 роках свідчить про

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

збільшення чисельності підприємств за рахунок невеликих підприємств. Обсяг виробленої продукції та у 2014 році також зменшився що підтверджує появу менш потужних підприємств. Обсяг реалізованої продукції у 2014 році також суттєво знизився (-14,2%), що може пояснювати зниження обсягу виробленої продукції. За допомогою ПЗ MS Office Excel, функції Аналіз даних, «Корреляція» був проведений аналіз даних Табл. 1 на кореляцію між собою та отримані результати (Табл. 2).

Таблиця 2

Аналіз кореляції даних для економетричного аналізу діяльності підприємств тимчасового розміщування та організації харчування за 2013-2017 р.р.

	Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств, млн.грн	Обсяг виробленої продукції, млн.грн	Оборотні активи, млн.грн	Кількість суб'єктів господарювання, одиниць
Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств, млн.грн	1			
Обсяг виробленої продукції, млн.грн	0,987	1		
Оборотні активи, млн.грн	0,923	0,924	1	
Кількість суб'єктів господарювання, одиниць	0,300	0,246	-0,084	1

Проведений аналіз кореляції свідчить про високу залежність обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств та обсягом виробленої продукції, оборотними активами. Також варто зазначити про слабку залежність обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств та кількості суб'єктів господарювання. Для наочного відображення залежностей доцільно провести графічний аналіз досліджуваних показників (Рис. 1).

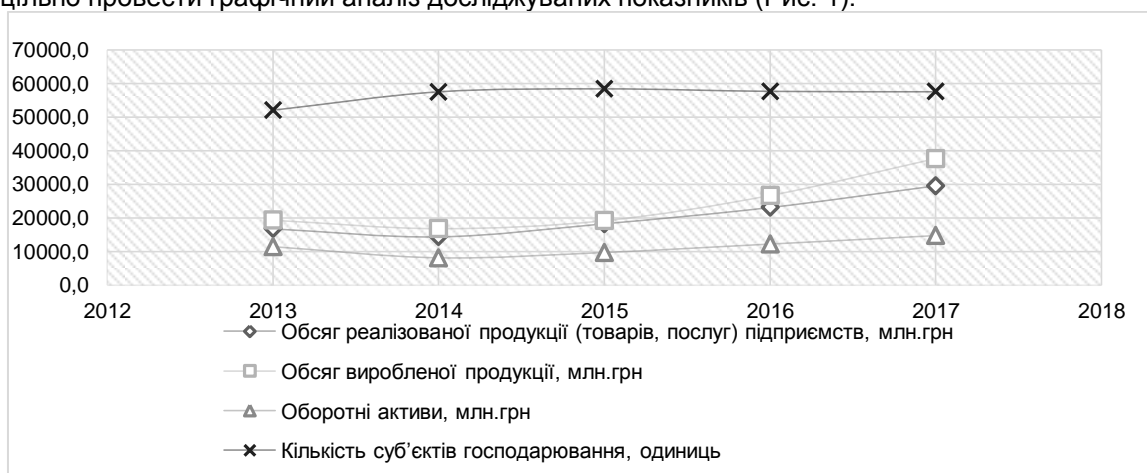

Рис. 1. Графічний аналіз діяльності підприємств тимчасового розміщування та організації харчування за 2013-2017 р.р.

З отриманого графіку можна зробити висновок про наявність зростаючого тренду. Починаючи з 2015 року відбувається щорічне збільшення обсягу реалізованої продукції, що характеризує збільшення обсягу ринку. В той же час пікове збільшення кількості підприємств відбулось у 2015 році, після чого почалось їх зменшення при збільшенні обсягу реалізованої продукції, отже підприємства заробляли більше. Також варто відмітити збільшення обсягів виробленої та реалізованої продукції при відносно меншому збільшенні оборотних активів, що свідчить про збільшення прибутків підприємств. Відрив обсягу виробленої продукції від обсягу реалізованої продукції свідчить про хибність прогнозування підприємств відносно обсягів реалізації, а отже у

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

2018 році ринок може зменшити ціни реалізації продукції з метою швидшої реалізації запасів. За допомогою ПЗ MS Office Excel, функції Аналіз даних, Регресия був проведений аналіз даних табл. 1 та отримані результати (Табл. 3).

Таблиця 3

Аналіз адекватності побудованої моделі за допомогою ПЗ MS Office Excel, функції Аналіз даних, Регресия

Множественный R	0,999829537
R-квадрат	0,999659104
Нормированный R-квадрат	0,998636415
Стандартная ошибка	222,8288848

Результати дослідження. R2 характеризує ступінь точності описання моделлю процесу, чим ближчий він до одиниці - тим точнішою є модель (Табл.3). В даному випадку R2 = 0.9997, що відповідає високій точності описання моделлю процесу.

Таблиця 4

Дисперсійний аналіз адекватності побудованої моделі за допомогою ПЗ MS Office Excel, функції Аналіз даних, Регресия

	df	SS	MS	F	Значимость F	F критическое
Регрессия	3	145603738,9	48534579,62	977,48	0,023506969	9,276628153
Остаток	1	49652,7119	49652,7119			
Итого	4	145653391,6				

За рівнем значущості критерію Фішера (Значимість F) значно менше 0,05, значить модель значима. Розрахункове F > F_{крит}, нульова гіпотеза H₀ відхиляється (Табл. 4). Це означає що модель адекватно описує процес[10].

Таблиця 5

Аналіз коефіцієнтів побудованої моделі за допомогою ПЗ MS Office Excel, функції Аналіз даних, Регресия

	Коефициенты	Стандартная ошибка
Y-пересечение	-41775,74006	5452,736041
Обсяг виробленої продукції, млн.грн	0,189148551	0,065706943
Оборотні активи, млн.грн	1,682824185	0,217117664
Кількість суб'єктів господарювання, одиниць	0,683556193	0,082874263

Провівши аналіз коефіцієнтів (Табл. 5), можна зробити наступні висновки[11]:

- якщо змінні X₁, X₂, X₃ будуть дорівнювати 0, то обсяг реалізованої продукції Y буде дорівнювати 0, при наявному попиті, оскільки показник коефіцієнту з від'ємним значенням;
- при збільшенні X₁(обсяг виробленої продукції) на 1, обсяг реалізованої продукції зростатиме на 0,18. Даний показник варто трактувати в оберненій залежності: при зростанні можливого обсягу реалізованої продукції (прогнозованого попиту) - буде збільшуватись обсяг виробленої продукції.
- при збільшенні X₂(оборотних активів) на 1, обсяг реалізованої продукції зростатиме на 1,68. Фактично фінансування оборотних активів матиме позитивний вплив на обсяг реалізованої продукції. На 1 вкладену гривню можна отримати 0,68 грн додаткового доходу.
- при збільшенні X₃(кількість суб'єктів господарювання) на 1, обсяг реалізованої продукції зростатиме на 0,68. Тобто при збільшенні загальної кількості гравців на ринку, дохід кожного гравця зменшуватиметься.

Можна зробити загальний висновок, що найдоцільнішим є фінансування оборотних активів існуючих підприємств, а не створення нових. Перш за все це можна пояснити через концентрацію підприємств, їх розвиток та все що з цього випливає. На приклад поява лояльних клієнтів(постійних покупців), оптимізація бізнес-моделі та виробництва, посилення маркетингу та захоплення ширшої аудиторії через PR не лише у конкурентів, а й в споживчому рейтингу серед продуктів та послуг.

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Прогноз. За допомогою отриманих коефіцієнтів (Табл. 6) використовуючи модель (1) маємо можливість сформувати прогнозне значення обсягу реалізованої продукції (товарів) та послуг підприємств тимчасового розміщування та організації харчування на 2018 рік з метою перевірки адекватності моделі.

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_{1i} + \beta_2 X_{2i} + \beta_3 X_{3i} + \varepsilon_i \quad (1)$$

Де, $\beta_0 = -41775,74006$;

$\beta_1 = 0,189148551$;

$\beta_2 = 1,682824185$;

$\beta_3 = 0,683556193$;

$X_{1i} = 37674,6$;

$X_{2i} = 14\,725,9$;

$X_{3i} = 57578$.

За умови, що $X_{1i}, X_{2i}, X_{3i} = const$, отримуємо $Y_i = 29489,3$ (Табл. 6).

Таблиця 6

Прогноз на 2018 рік обсягів реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств тимчасового розміщування та організації харчування за допомогою побудованої моделі

Роки	Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств, млн.грн	Обсяг виробленої продукції, млн.грн	Оборотні активи, млн.грн	Кількість суб'єктів господарювання, одиниць
2013	16726,9	19300,9	11 431,3	52077
2014	14346,3	16790,1	8 113,6	57553
2015	18250,0	19158,2	9 700,9	58436
2016	23083,8	26664,3	12 204,8	57696
2017	29548,2	37674,6	14 725,9	57578
2018	29489,3	37674,6	14 725,9	57578

Таким чином можна зробити висновок про зменшення обсягу реалізації продукції (товарів, послуг) підприємств у 2018 році за умов збереження показників обсягу виробленої продукції, оборотних активів та кількості суб'єктів господарювання на рівні 2017 року. Графічне відображення показників наведено на Рис. 2.

Рис. 2. Прогноз на 2018 рік обсягів реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств тимчасового розміщування та організації харчування за допомогою побудованої моделі

Для перевірки адекватності побудованої моделі потрібно порівняти прогнозне значення з фактичними даними Державної служби статистики України за 2018 рік, які будуть опубліковані в жовтні 2019 року[].

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Висновок. За умов збереження сталих показників обсягу виробленої продукції, оборотних активів та кількості суб'єктів господарювання на рівні 2017 року, обсяг реалізованої продукції зменшиться на 58,9 млн.грн до рівня 29489,3 млн.грн. З отриманих раніше коефіцієнтів можна зробити висновок про найперспективніше інвестування в оборотні активи існуючих підприємств (з 3-х досліджуваних параметрів), а не створення нових.

Література

1. Довгаль, Г. В. Розвиток готельно-ресторанного та санаторно-курортного комплексу як складова інтенсифікації економіки України / Г. В. Довгаль, Н. І. Данько // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1042. – С. 115–118.
2. Нечаюк, Л. І. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент [Електронний ресурс] / Л. І. Нечаюк, Н. О. Телеш. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 348 с. – Режим доступу: http://tourlib.net/books_ukr/nechauk22.htm.
3. Топольник, В. Г. Кількісна оцінка якості готельного продукту: монографія / В. Г. Топольник, А. Ц. Бутова, І. В. Кошчавка, А. В. Полякова. – Донецьк : ДонНУЕТ. – 2013. – 208 с.
4. Янчев, А. В. Теоретичні основи організації обліку на підприємствах індустрії гостинності: міжнародний аспект [Електронний ресурс] / А. В. Янчев, Л. О. Кирильєва, О. В. Топоркова, Д. Д. Кирильєва // Економічна стратегія і перспективи розвитку: збірник наукових праць. – Харків: ХДУХТ, 2014. – Випуск 1(19). – С. 65-73. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/esprstp_2014_1_8.pdf
5. База «аналіз ринків» [Електронний ресурс] // ProConsulting : [сайт]. – Режим доступу: https://pro-consulting.ua/base/analiz-rynka-ukrainy?level1=retail_trading&level2=public_food&stat=1
6. Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва за видами економічної діяльності у 2010-2017 роках [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України : [сайт]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/fin/pssg/pssg_u/orpsg_vsmm_ek_2010_2017_u.xlsx
7. Обсяг виробленої продукції (товарів, послуг) суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності у 2013-2017 роках [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України : [сайт]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/fin/pssg/pssg_u/ovpsg_ek_2013_2017_u.xlsx
8. Показники балансу великих та середніх підприємств за видами економічної діяльності станом на 30 вересня 2018 року [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України : [сайт]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/fin/sbp/sbp_u/sbp_318_u.htm
9. Кількість підприємств, кількість зайнятих та найманих працівників за видами економічної діяльності у 2013-2017 роках [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України : [сайт]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/fin/pdp/pdp_u/kpkzn_ek_2010_2017_u.xlsx.
10. Дисперсійний аналіз. Справка [Електронний ресурс] // Zooinformatika : [сайт]. – Режим доступу: <http://zooinformatika.narod.ru/spravka5.html>.
11. Введение в множественную регрессию [Електронний ресурс] // Путь воина : [сайт]. – Режим доступу: <http://baguzin.ru/wp/vvedenie-v-mnozhestvennyuyu-regressiyu/>.
12. Кількість суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності у 2017 році [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України : [сайт]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2014/fin/osp/ksg/ksg_u/ksg_u_17.htm.
13. Календар оприлюднення інформації на 2019 рік (Статистична інформація/Економічна статистика) [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України: [сайт]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/plansite/2019/statinform2_2019.htm.

Референс

1. Dovhal, H. V., Danko N. I. (2013). Rozvytok hotelno-restorannoho ta sanatorno-kurortnogo kompleksu yak skladova intensyfikatsii ekonomiky Ukrainy [Development of the hotel-restaurant and sanatorium-resort complex as a component of the intensification of the Ukrainian economy]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnogo universytetu im. V. N. Karazina – Bulletin of Kharkiv National University. V. N. Karazin, 1042*, 115-118 [in Ukrainian].
2. Nechaiuk, L. I., Telesh N. O. (2003). *Hotelno-restoranni biznes: menedzhment [Hotel and restaurant business: management]*. Kyiv: Tsentr navchalnoi literatury. Retrieved from http://tourlib.net/books_ukr/nechauk22.htm [in Ukrainian].
3. Topolnyk, V. H., Butova A. T., Koshchavka I. V., Poliakova A. V. (2013). *Kilkisna otsinka yakosti hotelnogo produktu [Quantitative assessment of the quality of the hotel product]*. Donetsk: DonNUET [in Ukrainian].
4. Yanchev, A. V., Kyrylieva L. O., Toporkova O. V., Kyrylieva D. D. Teoretychni osnovy orhanizatsii obliku na pidpriemstvakh industrii hostynnosti: mizhnarodnyi aspekt [Theoretical Foundations of Accounting Organization at Hospitality Industries: International Aspect]. *Ekonomichna stratehiia i perspektyvy rozvytku – Economic strategy and prospects of development, 1(19)*, 65-73. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/j-pdf/esprstp_2014_1_8.pdf [in Ukrainian].
5. Baza «analiz rynkiv» [The database of "market analysis"]. *pro-consulting.ua*. Retrieved from https://pro-consulting.ua/base/analiz-rynka-ukrainy?level1=retail_trading&level2=public_food&stat=1 [in Ukrainian].
6. Obsiah realizovanoi produktsii (tovariv, posluh) subiektiv velykoho, serednoho, maloho ta mikropidpriemnytstva za vydamy ekonomichnoi diialnosti u 2010-2017 rokakh [Volume of sold products (goods, services) of subjects of large, medium, small and micro-support by types of economic activity in 2010-2017]. (n.d.). *www.ukrstat.gov.ua*. Retrieved from https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2013/pr/orp_rik/orp_rik_u.htm [in Ukrainian].

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

7. Obsiah vyroblenoi produktsii (tovariv, posluh) subiektiv hospodariuvannia za vydamy ekonomichnoi diialnosti u 2013-2017 rokakh [Volume of manufactured goods (goods, services) of economic entities by types of economic activity in 2013-2017]. (n.d.). www.ukrstat.gov.ua. Retrieved from https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2018/fin/pssg/pssg_u/ovpsg_ek_2013_2017_u.xlsx [in Ukrainian].
8. Pokaznyky balansu velykykh ta serednikh pidpriemstv za vydamy ekonomichnoi diialnosti stanom na 30 veresnia 2018 roku [Indicators of balance of large and medium-sized enterprises by types of economic activity as of September 30, 2018]. (n.d.). www.ukrstat.gov.ua. Retrieved from http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/fin/sbp/sbp_u/sbp_318_u.htm [in Ukrainian].
9. Kilkist pidpriemstv, kilkist zainiatykh ta naimanykh pratsivnykiv za vydamy ekonomichnoi diialnosti u 2013-2017 rokakh [Number of enterprises, number of employed and hired workers by types of economic activity in 2013-2017]. (n.d.). www.ukrstat.gov.ua. Retrieved from http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/fin/pdp/pdp_u/kpkzn_ek_2010_2017_u.xlsx [in Ukrainian].
10. Dyspresiiyi analiz. Spravka [Dispersion analysis. Help]. (n.d.). zooinformatika.narod.ru. Retrieved from <http://zooinformatika.narod.ru/spravka5.html> [in Russian].
11. Vvedeniye v mnozhestvennuiu rehressiyu [Introduction to multiple regression]. (2013). baguzin.ru. Retrieved from <http://baguzin.ru/wp/vvedenie-v-mnozhestvennuyu-regressiyu/> [in Russian].
12. Kilkist subiektiv hospodariuvannia za vydamy ekonomichnoi diialnosti u 2017 rotsi [Number of economic entities by types of economic activity in 2017]. (n.d.). www.ukrstat.gov.ua. Retrieved from http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2014/fin/osp/ksg/ksg_u/ksg_u_17.htm [in Ukrainian].
13. Kalendar opryliudnennia informatsii na 2019 rik (Statystychna informatsiia/Ekonomichna statystyka) [Calendar of release of information for 2019 (Statistical information / Economic statistics)]. (n.d.). www.ukrstat.gov.ua. Retrieved from http://www.ukrstat.gov.ua/plansite/2019/statinform2_2019.htm [in Ukrainian].

Надійшла 10.11.2018